

Heinrich Rudolph Redecker Rudolf Gasto

Sermonem Iuridicum De Absentia, Ex §. 2. Inst. de Excusat. Tutor. vel Curat. §. II. de in util. stipul. tit. de Oblig. ex consensu. §. 5. de Action. ...

Rostochii: Kilius, 1660

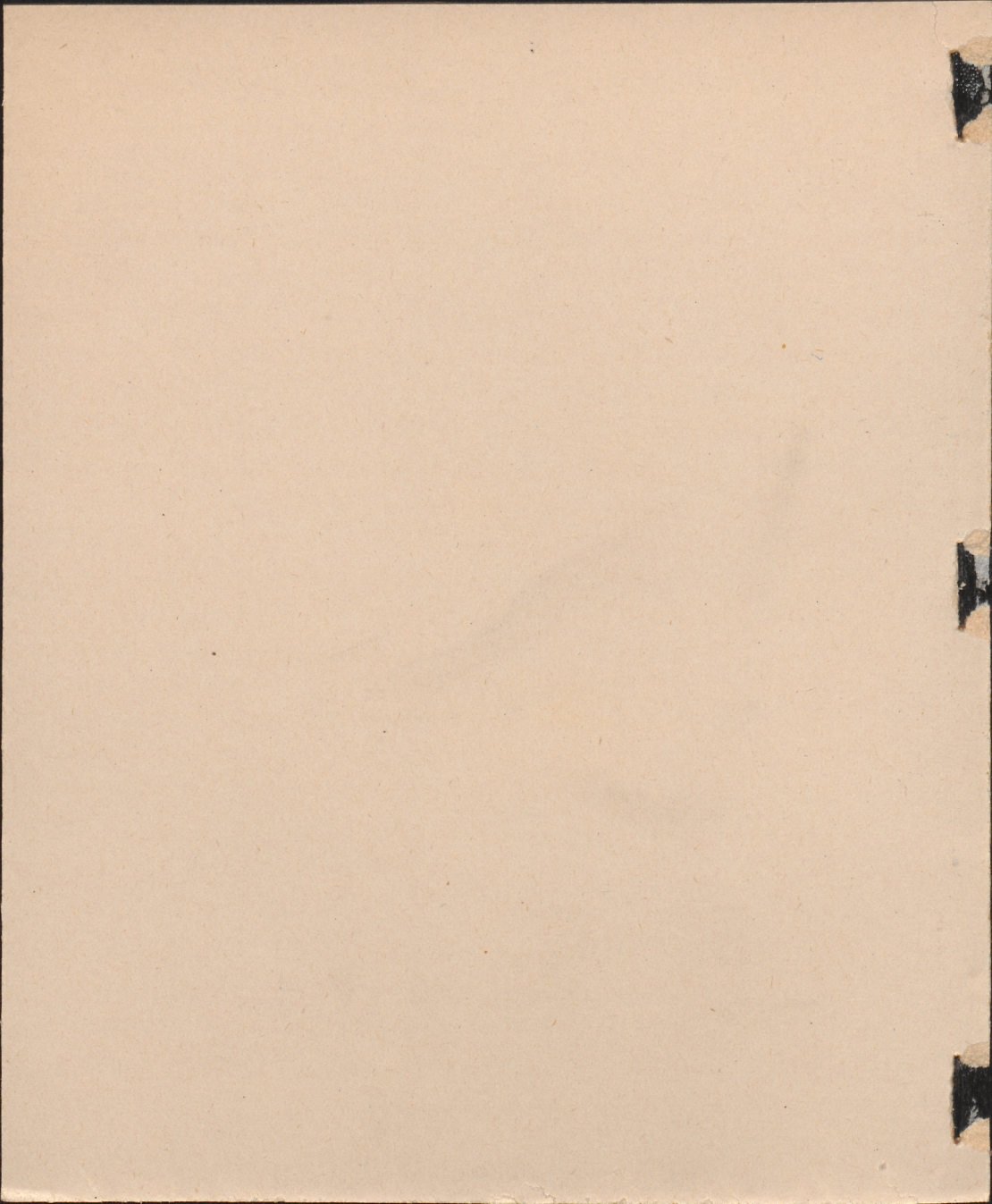
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn735196249>

Druck Freier Zugang

Abwesenheit

RU jur. 1660
Heinrich Rudolf Redeker, Pres. 16
Rudolf Sasto, Resp.

JEHOVA
Præsente & Patrocinate!
SERMONEM JURIDICUM
DE

ABSENTIA,

Ex §.2. Inst. de Excusat. Tutor. vel Curat. §.ii.
de inutil. stipul. tit. de Oblig. ex consensu, §.5. de Action,
l. 24. 25. ff. de Adoption. l. 3. 4. & 5. ll. seqq. l. 28. pr. 32. 34. cum 4. ll. seq. l. 42.
ff. Ex. Quib. caus. Major. l. 4. ff. de Sponsalib. l. 5. ff. de ritu nuptiar. l. 4. l. 10. ff. de
donation. l. 199. ff. de V. S. l. 9. ff. de V. S. l. 9. C. Qui testam. facere poss. l. 3. pr. C.
de inutil. stipul. l. 6. C. de donat. can. 13. can. 18. 3. q. 9. cap. 22. 24.
X. de præbend. & sexcentis aliis juris textibus.

Præsidente & Dirigente
DN. HEINRICO RUDOLPHO
RESENERI

ICto & Antecessore in hoc Athenæo Ar-
cto-Pæstano famigeratissimo, Promotore & Præ-
ceptore suo ætatem venerando.

*Justitiæ satellitibus, veram non fucatam Philosophiam affectan-
tibus in theatro Major. Audit. d. 6. Oct. horis solitis.*

Amicæ & infucatæ consermocinationi committit

AUTOR & DEFENSOR
RUDOLPHUS GASTO,
Gubenâ Lusatus Juridicinæ Cultor.

ROSTOCHII,

Vestiebatur Typis KILIANIS, 1660.

Universitäts-
Bibliothek
Rostock

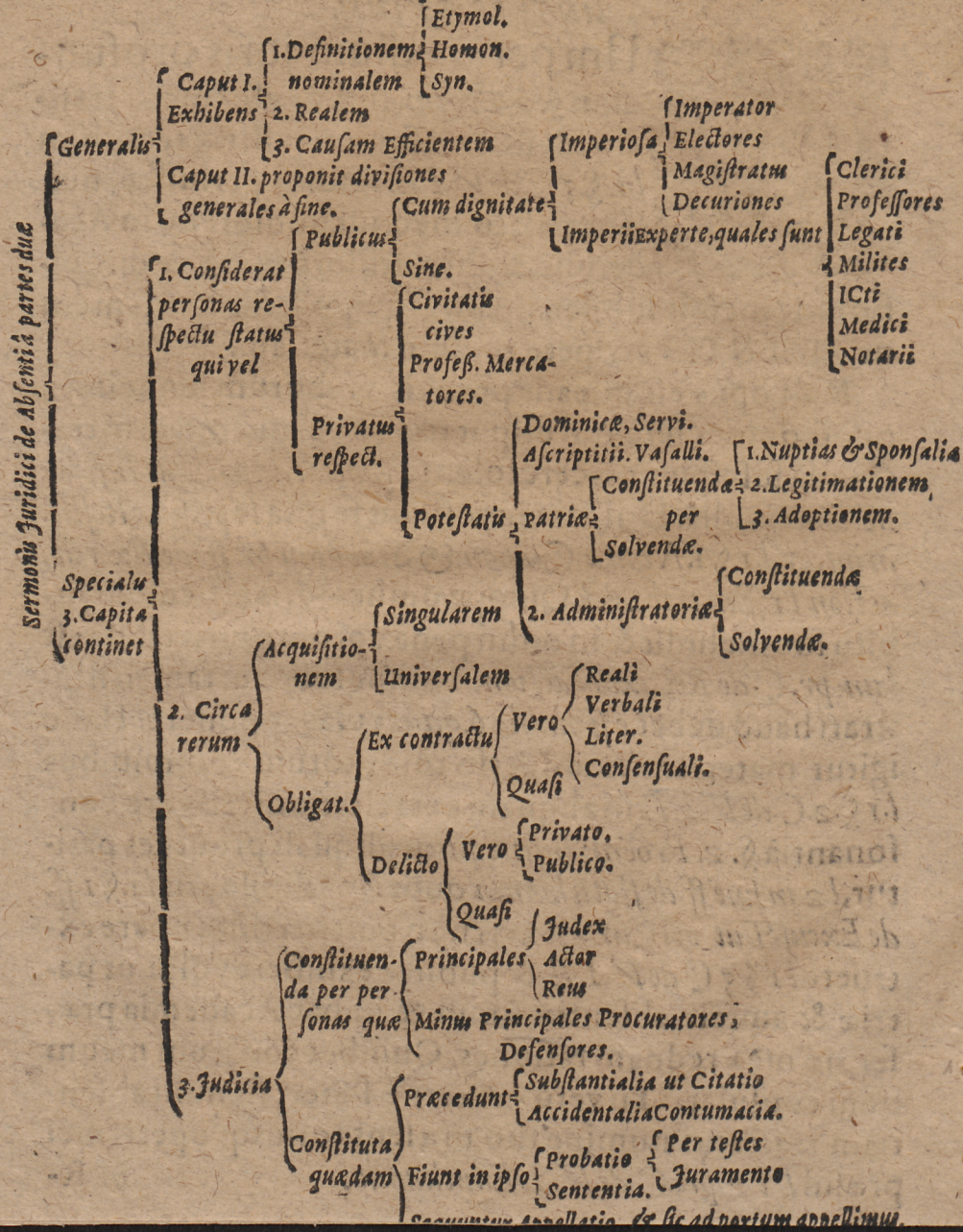

Um per medium juris profun-
dum §. 2. *Proëm. Inst.* oculos meos traji-
cio, & sacratissimum Justitiæ templum
l. 1. §. 5. C. de V. I. E. undiq; perlustro, nul-
lam palato meo jucundiozem, in Aca-
demiis & foro utiliorẽ publicæ disqui-
sitionis incudi subjiciendam, quàm hanc præsentem
de ABSENTIA arripere possum materiam.

Non opus est ut eam prolixis verborum lenociniis,
quod omnes ferè qui disputationẽ vel quamc. rem tra-
ctandã suscipiunt facere solent *Schneid: ad pr. Tit. Inst. de*
action. extollã. Utilitas ejus ostẽdit se ipsã *l. 1. pr. ff. de Restit.*
in integr. l. 1. §. 1. Nauta, Coupon. & Stabul. l. 1. pr. ff. de Exercit.
action. l. 1. ff. de trib. Act. Quippe omnes juris articulos am-
bitu suo includit & in omni pene corpore juris effusa est
lun. pr. C. de Rei uxor. action. Nonne soli, qui tamen illu-
strari haud debet *c. si omnia 6. q. 1. saculas apponerẽ?* Hanc
igitur materiam ex dispersis tot autorum voluminibus
l. 1. §. 2. C. de V. I. E. in aliquam exercitationis erigere con-
sonantiã §. 2. *Proëm: Inst:* eamq; aliquali prout res pati-
tur, *l. 2 in fine ff. de statu homin* quoad possibile erit *l. 1. §. 1. ff.*
de Excus. Tut vel Cur. quãvis non pulcherrimo opere ex-
truere *l. 1. §. 5 C. de V. I. E.* & publicè exhibere volui, ut pa-
triæ & amicis absentiaẽ simul & in hac Academia præ-
sentiaẽ meæ reddam rationes. Quilibet conatum meum
boni consulat. Tu verò, Æterne Pater, sis mihi absen-
tiam tractanti numine tuo præsens totiusq; operis mei
præsul! *l. 2. pr. C. de V. I. Enucleando.*

SER-

Ne tanquam erronee & fugitivi per campum Materiarum nostrarum incerti vagemur, non abs re fore visum fuit, Methodum, quam adhibuimus hac tabula exprimere.

SERMONIS JURIDICI
DE
ABSENTIA
PARS GENERALIS ejusq; CAPUT I.

Exhibens tã negãta.

I.
um in omni tractatu, rerum quidem potior, prior ta-
men verborum ratio haberi debeat l. i. ff. de l. & l. l. i.
ff. de R. C. l. i. S. 2. de suspect. tutor. l. 7. in fine ff. de supell. le-
gat. merito tũ secundũ hæc Juris Antistitum præ-
cepta, tũ etiam secundũ Philosophorum, qui hæc
passim inculcant, monita, antequam ipsam rem ag-
grediamur nominalem absentia definitionem delibabimus. Nefas enim
esset, tractationem promittenti, omissis initiis, nec verborum repetita
origine atq; ita illotis manibus protinus materiam tractare. l. i. ff. de
Orig. Jur.

2. Absentiam Johan Bonifacius tr. de furtis ad § 10. n. 129. dictam ex
Varrone refert ex ab & sensu. Hinc furiosi dicuntur absentium loco esse
l. 2. S. pen. de Jur. Codic. l. 17. S. i. ff. de injur. l. 5. l. 124. S. i. ff. de R. I. non ani-
madvertentes ea quæ agũtur Glos. in l. 2. S. fin. ff. sol. matrim. in quos dici
solet adagium illud. Præfens peregrinatur. Amantes qui absentes, cogi-
tatione rei amara semper adhærent, ex quorum consortio erat Dido
apud Virgil. l. 5. Æn.

Sola domo meret vacuã stratisq; relictis

Incubat: Illum absens absentem auditq; videtq.

Verũ hæc potius allusio quædam est, quàm vera Etymologia. Rectius
dicitur vocab. Absens, unde Absentia, compositum esse ex *abs* & *ens*,
quasi qui abs est. Adeat pleniorẽ cognitionem desiderans Senatũ
Populũq; Rhetorum, Grammaticorum & Criticorum qui de hisce
rebus sæpe bella (quod hinc minime bellum foret,) suscipiunt.

3. Sumitur Absentia in jure nostro variis modis. Et quidem 1.
Extenditur ad res, & sic sumitur nimis improprie, pro interitu rei, cor-
ruptione, mutatione, transfiguratione, amissione l. 13. l. 14. ff. d. v. S.
Wegner; *ibid.* deinde res abesse dicitur, in qua obligati sumus. l. 28. in fin.
ff. de

6
ff. de negot. gest. Porro & alio modo res abest l. 34. §. 7. ff. d. leg. 1. vid. Paris: h. v. & Gaed. ad. d. l. 13. 14. ff. d. v. s. Hocce significatus in primo statim limine à nostra Absentia abesse jubemus. 2. Refertur tantum ad Personas, & iterum 1. Maxime improprie sumitur pro morte s. absentibus ex hoc mundo *e. selegatus. de officio deleg. in. 6. Alciat. ad l. 13. de v. s. n. n.* qui tamen rectius dicuntur desuisse esse, aut in rerum natura non esse §. 1. *de inut. stip.* 2. Improprie pro eo qui corpore praesens animo absens est, ut furiosus, pupillus ebrius, dormiens l. 27. §. 2. ff. de recept. arbitr. l. 2. §. 3. ff. de iure Codicil. l. 17. §. 11. ff. de injur. l. 124. §. 1. ff. de R. l. ubi Sand: nec Obl. l. 2. de Procur. 3. Proprie sed strictissime, ad & certam & singularem accommodatur materiam. Sic in Praescriptionib. denotat illum qui in alia provincia domicilium habet l. fin. C. de Praescript. 10. vel. 20. an. Schneid. ad tit. Inst. de Usuc. de specieb. praescript. n. 3. in tutoris datione, qui extra urbis continentia est §. 1. §. 3. de Usucap. l. 174. 199. ff. de v. s. & Gaed. ib. In Judicio qui in iure non est l. 4. §. 5. ff. de damn. infecto, qui à tribunali abest l. 51. §. 5. 9. ff. d. fideicom. libertat. quamvis in civitate vel in hortis sit l. 5. 6. ff. de procur. jung. t. v. de Cler. non resid. in stipulationibus, qui alterum audire nequit l. 1. ff. de v. Obl. Nobis hic in impraesentiarum Absentia tam late sumitur ut praedictas hasce omnes ferè includat species.

4. In Synonimis evolvendis & recitandis hic non laborabimus absens enim idem est ac non praesto vel non praesens esse §. 12. *de inut. stip.*

5. Definienda nunc est absentia. Rem aggredimur difficilem & periculosam l. 202. ff. d. R. l. Quam nullibi definitam in tam lata significatione invenio; sed ubiq; speciales definitiones occurrunt, quae tamen subinde in alia materia diversa variant. Quid igitur? Confugiendum ne ad Philosophos qui artifices hac in arte creduntur. Artificia in arte sua credendum l. 2. §. 1. de Vent. Inst. Schneid. ad §. item pretium Inst. de empt. & vend. n. 12. Et hoc extenditur ad omnes artificium aliquid profitentes usq; ad caprarum & vitulorum custodem. Idem ad §. praeterea Inst. de leg. Aquil. n. 4. in fine. Hinc ars agri mensuris plurimum valet, ejusq; sententia instar judicis observatur. Dn. Dn. Schnobel. disp. 7. th. 29. & in Medicis semper autoritatem Medicorum si praecipue juraverint Gail. 2. §. 111. n. 13. sequuntur J. C. l. 12. ff. de stat. hom. l. 3. ff. si pars her. pet. l. 36. ff. de solut. nec Philosophorum minima apud eosdem habetur ratio. l. 2. ff. de legib. l. 76. de Judic. l. 39. de poenis. Verum n. v. minime hoc consultum videtur. Nam non pro Helena tam acriter certatum est quam à πολυκεφάλω Philosophorum vulgo pro genere alicujus definitionis, Dannbau. in sua
Hh.

ff. Diatr. 1. c. 1. Facit hoc quod JOCI minime anxii sunt in formulandis definitionibus secundum reg. Philosophorum. Sic enim hac de re *Zafius* JOCorum German: *Coryphæus ad. l. 1. ff. de acquir. vel amitt. possess. tom. 3. p. 79.* Non necesse est quod in jure nostro (id quod *Læpe dixi*) definitiones à quidditate à differentiis essentialibus sumantur, sicut apud Logicos: Hoc enim est difficile, cum differ. essentielles plerumq; nobis sint incognitæ, ut dicit *Agricola*, & hoc est quod dicitur in *l. 202. de R. I.* Sufficiat ergo nobis, si definitio resolvat, declaret rem ut possit intelligi saltem à posteriori. Hæc *Zaf. d. l. & ead. fere. in l. stip. de V. O. tom. 3. p. 455. n. 15. l. action. de A. & Obl. tom eod. p. 449. n. 15.* Hæc certè insigniter faciunt pro definitione nostra à vellicationibus Logicorum quas tamen haud metuimus, defendenda, quam hisce exprimere lubet verbis. Absentia est carentia personæ à loco in quo debuit vel potuit esse præsto. Hæc definitio complectitur omnem personæ absentiam, quæcumq; actum vel contractū respicias, adeoq; tam lata est, ut se per omne jus diffundat. Ubi verò personæ absentia non consideratur, eo enim non opus est ut extendatur, ut in *l. fin. C. de præscript. 10. vel. 20. an.* locus autem quid significet vid. *l. fundi de V. S. & ibi DD.*

6. *Causa efficiens* Absentiæ est vel *remota* vel *proxima*. *Remota* est negotium aliquod urgens seu impellens quod pro diversis circumstantiis etiam diversum est. *Proxima* est *Persona* absens.

PARTIS GENERALIS CAP. II.

Enarrans quasdam species absentiaæ generales.

7. Communiter à *Dd.* dividitur absentia respectu finis in quinq; species. *Alia* enim est 1. *Necessaria* & *probabilis*, veluti cum quis reip. causa abest *l. 1. pr. ff. ex quibus caus. major.* vel militiæ *l. 40. eod. annona urbis adjuvandæ l. 5. §. 3. ff. de jure immunit.* 2. *Alia* *Necessaria* sed *improbabilis* veluti relegatorum. 3. *Alia* *probabilis* sed non *necessaria* veluti *Studioforum l. 28. ff. Ex quib. Caus. major.* qui amore scientiæ exules facti, de divitibus pauperes, semet ipsos exinaniant, vitam suam multis periculis exponunt. *Athen. Habita. C. Ne filius pro patre.* 4. *Alia* nec *probabilis* nec *necessaria* sine *contumacia* tamen veluti mercatorum *l. 72. ff. Ex quibus Caus. major.* 5. *Alia* demum omni. o *voluntaria* eorum sc. qui

CON TU.

contumaciter absunt vel latitant l. 5. ff. de re judic. Et ita sentit Glos. in l. fin. in verbo. Appellare ff. de Resl. in integr. Barthol. ibid. num. 7. Jason in §. 1. rursus Inst. de Act. in pr. Zas. id. d. §. n. 3. Mynsing. in comment. Inst. de Act. n. 22. & seq. Schn. ad t. de Inst. de nupt. parte 3. n. 38. Arnoldus de Reyger in Thes. juris. verb. absentia. Johan Calvin. in Lex. Jurid. verbo Absentia.

8. Verum Sfortia Oddus tr. de rest. in integr. pars. 1. quest. 5. art. 7. n. 43. hanc divisionem duabus partibus defectivam dicit. 1. Quia nihil ponit de absentia ordinaria; qua quis abest ab eo loco ubi non habet domicilium, quam Dn. Struvius Exercit. 8. ad ff. th. 71. appellat negativam, eamq; à sua materia restituit. removel. 2. Quod nihil agat de absentia necessaria quæ licet non sit laudabilis s. prærogativa digna, tamen non sit vituperabilis & improbabilis, ut absentia litigii causa. Aliam igitur substituit divisionem, quod absentia vel sit *ordinaria* vel *extraordinaria*. *Ordinaria*, quæ ratione diversi domicilii causatur. *Extraordinaria*, quæ talis sit respectu discessus & absentationis personæ accidentalis, quæ vel *necessaria* vel *voluntaria*. *Necessaria*, quæ causatur ex jussu principis vel legis, & est vel *laudabilis* prærogativa, præmio, & honore digna, qualis absentia Legatorum vel militum vel eorum qui similia munera publica expediunt; vel *vituperabilis* quæ causa relegationis, vel banni, vel timore pœnæ suscipitur, locumq; habet in excommunicato: Vel *Indifferens* ut in captis à latronibus non ab hostibus cujus diversitatis rationem reddit Rebuff. ad l. 199. de V. S. *Voluntaria* quæ sponte suscipitur est itidem vel *laudabilis*, & commendanda ut absentia studiorum, quæ tamen etiã suo modo, & ultimo fine inspecto necessaria dici potest Frantz. ad ff. ex quib. caus. maj. n. 15. vel *vituperabilis* quæ sine causa suscipitur vel otii, voluptatis vel latitationis gratia, quæ in contumacibus: vel *Indifferens* quæ nec laudabilis nec vituperabilis, ut quæ mercaturæ vel lucri privati non annonæ causa suscipitur. Ad eundem fere modum Bach. in prima parte ff. ad tit. Ex quibus caus. maj. l. 9. n. 2. & Strauch. dis. 27. Th. 22. ad jus priv. modo de illa specie quam Sfortia Oddus litigii causa appellat, nullam faciunt mentionem. l. 5. ff. ex quib. caus. maj.

9. Hæc species omnes, quas nobis communis Dd. schola tradidit, & quas Sfortia Oddus singulariter dicitavit, ad mittere possumus, quamvis ordinaria absentia potius sit puræ negationis, quam propriæ privationis. Singulas itaq; species in parte speciali suis locis accommodabimus. Quæ etiam divisionem absentiaæ ideo in hac parte gene-

rali

rali locavimus, quia generalis est, ideoq; non tam commodum inferius locum invenit quam hic.

10. Addunt nonnulli & alias absentiae differentias; Ut abesse bona fide l. 39. de noxal. action. l. 19. ff. de damno infecto, l. 4. C. de restitu. mil. l. 1. 4. ff. ex quib. caus. maj. vel dolo & mala fide. l. 34. de rebus auth. jud. poss. l. 5. ex quibus caus. maj. Barn. Briss: de V. S. h. V.

PARS SPECIALIS

Continens Absentiae divisiones specialiores.

11. Optimè considerabimus absentiam respectu personarum, quaelibet enim persona secundum suam conditionem certam quandam fortitur absentiam quae speciales in jure parit effectus. Personae autem considerantur tripliciter 1. respectu status, 2. respectu rerum. 3. Respectu judiciorum.

CAPUT I. de Personis respectu status consideratis.

12. Status, secundum Herm. Vultejum l. 1. c. 5. est conditio in qua homo vivit. Est vel publicus vel privatus. Publicus vel cum dignitate vel sine. Et rursus cum dignitate imperiosa vel imperii ex parte. Herm. Vult. l. 1. c. 6.

13. Imperiosam dignitatem habet Imperator. Hic ab actu coronationis abesse non potest. Quoniam ille in facto praesentiam omnino requirente consistit Aur. bulla. c. 22. pr. & 23.

A Comitibus verò abesse potest. Constat illud ex aliis locis quam plurimis, tum praecipue ex Recessu Imperii An. 1557. Ubi Ferdinandi Imp. nomine, qui praesens esse non poterat, sub Idus Julias Albertus Bavarus inchoat Ratisbonae comitia. Sleidan. l. 26. com. cap. ult. §. 7.

18. Imperiosam dignitatem habent Electores. Hi ab actu Electionis abesse possunt. Modò ex impedimento justo mittant procuratorem seu nuntium sufficienti mandato non tamen ad certam personam vid: Rumel. ad A. B. p. 2. D. 6. th. 15. & ibi Myssen. instructum. Aur. Bulla. c. 1. §. qualiter autem. c. 2. §. debet autem unusquisq; & passim. Buxtor. in A. B. c. 1. th. 22. Absentes electores legitimè vocati & intermino non comparentes neq; ipsi neq; per substitutos seu nuncios, vocem pro illa vice perdunt. A. B. c. 1. §. princeps verò. Nec

B

Absen-

Absentes computantur in numerum eligentium, quod si eos vocatos non fuisse constiterit; sed contemprios infirmare possunt electionem penitus, taliter celebratam nisi propter bonum pacis postea consentiant & factam electionem rati habeant *Reink. de Reg. S. & E. l. 1. cl. 3. c. 3. n. 17. c. quod sicut de Elect. c. in genesi eod.* Si tamen Electores cessaverint Regem Rom. eligere tunc eligendi Jus non competit Papæ ut putat *Pet. de Andlo l. 2. c. 4. junge Marq. Freh. in not. ibid.*

15. Imperiosam dignitatem habet Magistratus. Hic **ABSENS** jurisdictionem jure suo competentem cuilibet mandare potest, sive sit magistratus *l. 3. de Off. ejus cui mandata est Jurisd.* sive privatus *l. ult. S. 1. eod.* (quod aliter est secundum jus Canonicum *c. statutum u. pr. de rescript. in. 6.*) Nec solum jurisd. sed etiam meri imperii executionem si is cui hæc speciali lege competit, necessario abesse cogitur, mandare potest *l. 1. pr. de officio ejus cui mandata vers. hujus.* Alias nec hodie merum imperium mandari posse *Sutholt. aph. 406. Vinn. c. 3. n. ult.* nisi ex causa absentia vel infirmitatis *D. D. art. 2.* neq; etiam jure canon. merum imperium delegabile uti loquuntur statuimus. *Vid. Scip. Gemil. l. 3. c. 29. Eachin. l. 9. c. 99. Vinn. c. 3. n. 4. Struv. Exercit. de Jurisd. Th. 80.* Ad Magistratum referendi quoq; sunt curiales s. decuriones. Habent enim in municipiis Jurisd. ad certum modum *l. 26. ff. ad L. municip. l. 52. ff. de Jurisd. l. un. in pr. Si quis jus dicenti. Wesenb. par. ff. de decurion. n. 6.* Hi si sine licentia se absentarunt, puniuntur reversi, & si per biennium steterint, ponuntur post quintum in ordine, quem præcedebant: Si per triennium, ponuntur post decimum: Si quadriennium incipiunt tanquam novissimi: Si quinquennium spoliantur cingulo, quo erant honorati, ut quasi pro mortuis habeantur. *Bart. in l. pen. C. de domesticis & Prot. Alex. Conf. 54. n. 4. lib. 4.*

16. Personæ dignitatem imperii expertem habentes sunt Clerici Professores, Legati, milites.

17. Clerici 1. **Pastor absens præsentari non potest,** Sed tenetur se realiter & personaliter sistere Episcopo & Consistorio, nec sufficiunt literæ, quibus denominatur instituendus ad hoc ut absens confirmetur *Finkelth. de jure Patronat. c. 6. num. 138. & seqq. per text. in can. decernimus. 16. q. 7. ibi offerant episcopis ordinandos. c. 10. c. 24. c. 29. de jure Patron. Ordin. Eccles. Electorali Saxonie: sub rubr. Vom Be-
tuff und Annehmung der Kirchendiener. S. Zum vierdien. ibi præsentir-
ret und gestellet. fol. 88. Limitatur tñ. prædicta regula nisi iusta causa
præsea*

præsentandum impediatur. Durum n. velum necessitas legibus non sub-
 jicitur. *l. 1 ff. de o ff. Procons. l. 7. §. 3 ff. Quod vi aut clam. Carpz. Consist. l. 1. t. 4. d. 48.* 2. Pastor absens non potest præstare secundum jus Saxonicum juramentum religionis per procuratorem, sicut nec quisvis alius secundum illud jus *art. 46. vers. Woaber. lib. 1. Landrecht. Matth. Wesemb. in supplem. ad Schneid. §. Item si quis postulante n. 107. lit. a. Inst. de action. Aliud dicendum est secundum jus civile. l. 9. §. 6. l. ult. §. Sed etsi ff. de jurej.* 3. Absens investi-
 ri potest per aliū *l. 34. de præben.* 4. Absens ob aliquam necessariā probabilem & casuariam causam puta valetudinem potest agere per substitutum. *Bald. c. cum omnes de constitut. n. 9. & 10. Johan Gerhard. locor. Theol. tom. 6. §. 117. Finkelth. de Jure Patron. c. 6. n. 128. Carpz. Consist. l. 1. t. 10. def. 163. n. 3. Nihilominus tamen percipit fructus integros c. 34. de præben. Carpz. Consist. l. 1. t. 9. def. 49. n. 10.* 5. Absens nō debet esse in persecutionibus. Si enim perniciosum est proteram in tranquillitate navem deserere, quanto magis in fluctibus *c. sciscitans. 7. q. 1. Quemadmodum etiam conjugium est omnis vitæ consortium l. 1. ff. de Ritū Nupt. nec maritus conjugem pro lubitu deserere potest: Ita etiam Episcopus ecclesiam uxorem suam, ad quam sacratus est non potest dimittere, c. sicut vir 7. q. 1. Deus enim spirituale sicut carnale Conjugium soli sibi reservavit dissolvendum c. 11. de translat. Episcopi.* 6. Absens non debet esse tempore pestis. 1. Quia auditores tunc maxime ipsius operā indigent, quo ad pœnitentiam admoneantur, & beata ex hac vita emigratione informantur. 2. Nec fieri potest absq; scandalo arguit enim discessus diffidentiam erga promissiones divinas. *Psal. 91. v. 7. Matth. 10. v. 30. Hebr. 13. v. 5.* 3. Accedit Exemplum Aaronis qui tempore pestis inter vivos & mortuos steterit. *num. 16. v. 48. nec non Esaiæ qui ad Regem Ezechiam peste corruptum intrat. c. 38. v. 21. Joh. Gerh. in loco de min. Eccl. §. 290. p. 469.*

18. Eadem fere omnia extendi possunt ad Ludimagistros, Cantores, Organicos, qui omnes nomine Clericorum veniunt & ecclesiæ servitium præstant, *c. Cleros pr. dist. 21. Carpz. Consist. l. 1. t. 6. def. 83.*

19. Professores absentes munus suum per substitutum obire non possunt. Quia est electa personæ industria, & functio Professoris est personalissima, ubi vero hæc sunt, ibi substitutio locum non habet. *l. un. §. ne autem C. de Cad. toll. Lim. 1.* Nisi princeps ipsis gratiam fecerit singularem. 2. Si substitutus ejusdem sit peritiæ. 3. Si fuerint emeriti nam si per 20. annos publicè docuerint. Illustres efficiuntur *l. un. C. de Profess. qui in urb. Const. §. 3. Inst. Proæm. Har. ad §. ult. de Jur. vers. n. 63.* de quo tamen subdubitat *Limn. l. 8. §. P. c. 3. n. 4.* 4. Causa necessitatis accedente. Diomedea enim necessitate *Wesenb. par. ff. in jus voc. ut eant.* Professores hodie ob penuriam doctis, virorum sæpe coguntur graviora & ardua officia quæ alias distinctim aliis injungere commodius esset, obire. Procedit tamen hoc tantum, si officia sibi invicem non contrariantur *c. pen. §. porro, de Election. in 6. Carpz. l. 2. t. 25. def. 406.*

20. Agendum quoque nunc est de Studiosis, non quidem eam ob rationem quod personæ sint publicæ, Nondum enim ad rempublicam accesserunt. Sed quod etiam una cum Professoribus appellatione Clericorum veniant *Rittersh. in Explic. Novell. part. 9. c. 8. n. 8. Limneus l. 8. jur. publ. c. 6. n. 5.* Rationem hujus appellationis videat qui volet apud *Carpz. Consist. l. 1. t. 1. def. 8. n. 8.*

21. Studiosi qui matriculæ Academiæ nomina sua dederunt *Schneid. ad §. item Romæ Inst. de Excus. tutor.* (non verò qui Scholæ trivialis *Bart. §. hæc autem tua proæm. Pand.* sicut etiam præceptores in ejusmodi scholis minùs rectè nomen Profess. sibi tribuunt *Carpz. Consist. l. 2. t. 25. def. 99.*) laudabilè ; probis moribus vitâ ibi gerunt *l. un. C. de Profess. qui in urbe Const. circa operationem studiorum se negligentes non habent. l. 6. §. 4. ff. de Excus. tut.* dupliciter Absentes sunt, aut enim respectu Patriæ aut Academiæ.

22. 1. Absentes à patria studiorum causa integrè suos percipiunt fructus *c. 22. licet vobis de Cler. egrot. Arnold. de Reyger Thes. jur. verb. Scholaris n. 52.* 2. Absenti studiorum causa parentes invitè sumptus ad studia suppeditare officio judicis *Pinell. ad l. 1. C. de bon. matern.* coguntur. Quippe incumbit ipsorum officio liberos alere, usque adeo ut partum necare dicatur, qui denegat alimenta *l. 4. de agnos. & alend.*

lib.

lib. Interest enim parentibus liberorum animum non corrumpi *l. 14. §. 1. ff. de Serv. & Reipubl. arg. l. 1. §. 13. ff. de Ventri inspici.* Quod si parentes inopiâ premantur, sustinebunt eorum officium vel Consanguinei proximiores bonis abundantes. *Carpz. Consist. l. 2. r. 25. def. 409.* vel Magistratus, quâ in re palmam ferunt **Serenissimi ac Celsissimi Electores Saxonie** qui sua munificentia multis sat pinguibus stipendiis quamplurimos sublevant studiosos. **Quæri hic potest an sumptus in filios studiorum causa absentes collati conferri debeant?** Respons. vide in *l. 50. ff. fam. Erisc. Schneid. Inst. de Action. famil. Erisc. n. 42.* varias distinctiones ibi subministrantem. Utrum autem animus credendi ex eo colligatur si calendario aut libro rationis inscripti sint? non una est Dd. sententia. Negat *Hahn ad Wesenb. par. ff. de Collat. Act. n. 3.* Affirm. *Thom. Decis. 32. Harim. Pist. l. 1. q. 19 n. 5.* Et si filius penes Patrem adventitia vel Castrensia bona habuerit, de illis sumptus suppeditatos præsumitur *arg. l. 34 de N. G. Hart. Pist. 1 q. 19.* **3. Absentes** si quid amiserint vel lucrati non fuerint, etiam si ex bonis quid amissum non sit *l. 27. ff. Ex quib. caus. maj.* restituuntur *l. 28. pr. eod.* nec tenentur relinquere procuratorem. Verba n. in *d. l. 28.* Fortè procuratore non determinativè sed exemplativè accipienda, uti latius hoc explicat *Sfortia Odd. tr. de restit. in integr. part. 1 q. 30. art. 3. n. 11.* *Hitt. ad Donell. l. 21. c. 5. lit. N. Framzck. ex quib. caus. maj. n. 15.*

23. Absentes Studiosi ab Academia per quinquennium perdunt matriculam *Dd. in Auth. habitâ C. Ne fil. pro patre Schneid. ad §. item Romæ Inst. de Excus. iur. n. 6 in fine.*

24. Sequuntur jam Legati & Milites. Hi Absentes, nisi absint libere & sui commodi causa *l. 14 ff. de legation. l. 4. l. 36. l. 42. ff. Ex quibus caus. major.* quamdiu præ sunt officio suo *l. 37. § 1 eod.* summis in jure gaudent privilegiis, adeo ut in favorabilibus habeantur pro presentibus *l. 140 ff. de reg. jur.* Si per absentiam suam lædantur, restituuntur in integrum *l. 1. ff. Ex quib. caus. major.* nec tenentur relinquere procuratorem. *l. 26. § fin. ff. Ex quib. caus. maj.* nullis muneribus publicis tam personalibus quam patrimonialibus debent vexari *l. 5. § 3 ff. de jure immun.* Hinc exculantur à tutela tum suscepta, tum suscipienda, à suscepta quidem

dem quamdiu absunt, à suscipienda autem, ut ad eam vocati per annum habeant reversi vacationem §. *item qui reip. Inst. de Excus. tut. l. 41. ff. eod.*

25. Ad milites quoque referuntur **Jcti & Medici**, *l. 14. C. de Advoc. 1.* Hi non possunt se absentare à præstando suo officio, quod si faciant, à magistratu etiam inviti compelli possunt. *l. 1 §. 4 ff. de Postul. l. 7. §. 1. ff. de officio procons. l. 5 §. 1. ff. de reb. eor. qui sub tut. vel cura.* Exercent enim munus publicum *Wesemb. par. ff. d. postul. n. 3 Hahn. ibid.* Ad munus publ. verò quivis potest cogi *l. 19. l. 28. C. de decurion. Schneid. pr. ad tit. Inst. de Excus. tut. Schnob. disp. 3, th. 2.* **Advocatus** absens ultra triennium perdit privilegium. *l. 7. C. de Advocat. 2.*

26. Ad **Advocatos** referendi sunt **Notarii**. Hi suis negotiis occupati si sacrum palatium minimè curaverint frequentandum, nisi intra annale spatium revertantur, quamvis *commeatus* jura prætendat, est a *commeatus* licentiæ abeundi & ad certum tempus redeundi *l. 14. de remil. Bris. h. v.* pro **Absentia** quidem unius anni, unius gradus, si duobus annis abfuerint, duorum, si tribus trium, si quatuor similiter quatuor graduum subire jacturam, his qui inferioris ordinis fuerint, postponendis, si vero per quinquennium se præsentare cessaverint, exempti sint matricula *l. 2. C. de primic. & Secundic. & Notar.*

27. Absoluto statu publico pergimus ad statum privatum. In statu privato homines considerantur Respectu vel civitatis, ut cives; vel professionis ut Mercatores, vel potestatis, ut servi.

28. **Absentes ex urbe Cives** tempore belli aut obfisionis, aliis ibi manentibus, onera ferentibus sumptus in hospitationis præsentibus aut aliud quoddam solventibus præstantibusve, quod absentibus si præsentibus fuissent præstandum incumberet, damnum contributione communi refarcire tenentur. *Hahn. ad Wes. par. ff. de L. Rhodia n. 1.* Ut enim æquissimum est, commune detrimentum refarciri ab his, quibus merces in navi ob aliorum jactum salvæ relictæ sunt. *l. 2 ff. de L. Rhodian.* ita etiam æquum est illos, qui nihil onerum sustinuerunt, nihilominus tamen res suas salvas retinuerunt, hisce retribuere qui universitatem, tanquam navim jactu fortunarum suarum conservarunt. *Hahn. d. l.* Et huic contributioni subjacent etiam cives privilegiati, qui oneribus à summo principe exempti sunt. Etiam pupilli, furiosi, quamvis illi sine auctori,
cate ru.

tate tutoris aliis aliàs non obligari *pr. Inst. de aut. Tut.* hi verò nullum negotium contrahere possunt. *l. 5. ff. d. R. I.*

29. Absentes Mercatores in absentia laesi restituuntur in integrum. Negat hoc quidem *l. 26. §. fin. ff. Ex quib. caus. maj. & Dd. quamplurimi.* Nos cum *Sfortia Oddo in tr. de Rest. in integr. part. 1. q. 7. art. 16.* distinguimus inter Mercatorem & negotiatorem s. institorem, qui inter dum etiam nomine mercatoris veniunt. Hi nequaquam restitui debent. Ille autem qui peregrè ultra montes & mare (per quod cum *Cato* trajecisset per totam vitam pœnitentiam egisse creditur *Plut. in vita Cato.* vid. *Guevarr. l. 3. Epist. p. m. 934.*) periculosissimum iter suscipit, ut civitati de victu vestitu, & quibus omnes scientiæ & artes exercentur, armis prospiciat, meritò restitutione dignus si procuratorem non reliquerit, quem hoc casu relinquere non tenetur *Frantzck. ex quib. caus. maj. n. 18. Sfortia Oddo d. l.*

30. Inquirendum nunc est in personas respectu Potestatis. Potestas est vel **dominica** vel **patria** vel **administrativa**.

31. In potestate dominica sunt servi. 1. Hi ab **Absentibus dominis** manumitti possunt *§. Inst. de libertin.* ibi per *Epistolam*. 2. Reipubl. causa nunquam **absunt** *l. ult. ff. de R. I.* Hoc enim est munus public. *l. 33. §. 3. l. 36. ff. Ex quib. caus. major.* Servi autem ab omnibus muneribus publicis arcentur. *l. 175. ff. d. R. I.* habentur pro nullis *l. 3. ff. de Capite minutis. l. 32. ff. de R. I.* mortuis comparantur *l. 209. ff. eod. l. 32. §. 6. ff. de donat. inter vir. & ux.* 3. **Absunt** ergò cum fugiunt à dominis, h. e. eâ mente discedunt, ne redeant ut fugitivi. *l. 17. §. 1. & seqq. 16. l. 43. §. 1. 2. 3. ff. de edil. edicto. l. 225. ff. d. V. S.* tales qui celat fur est *l. 1. ff. de fugit. & t. r.*

32. Ad **Servos** quodammodo referri possunt **adscriptii**, **Zazzii**. *Essen / vulgo homines proprii Recels. Imper. de A. 1442. 1512. Nobilib. Dn. Præses, Præceptor & promotor meus nunquam satis colendus, Exercit 2. Inst. tit 3. pr.* qui hodie apud nos German. reperiuntur. de quorum Origine vide *Trithem. 1. Annal. Francor. Rhenan. 2. Rerum Germ. Christoph. Lehman. 2. Chron. Spir. c. 20. 24. Wehn. Observ. pract. verbo Essen Besold. Thes. pract. & Johan. Speidel. Notabil. histor. Jur. Pol. verbo. eod.*
De ho.

Dehorum conditione vide *Stamm. tr. de servit. person. Hahn. ad wesenb. par. ff. de manum. n. i. p. 632. 633. Husan de Propr. Homin.* Absentiam igitur eorum quod concernit, sciendum est eos, ad locum suum ut redeant per præsidem cogi posse *l. 6. C. de Agric. & cens.* Libertatem à prædio Domini nunquam præscribunt. Videatur *Perez. t. t. C. eod. t. t. C. de fugit. Colon. patrim. Emphyt. & Saltuens. t. t. C. de Colon. & Palæst. t. t. de Colon. Thracens. de Colon. Illyr.*

33. Horum occasione nobis etiam agendum est de **Absentia Vasalli.** 1. **Absens Vasallus**, modo mittat procuratorem investiri potest. 2. *Feud.* 3. & juramentum fidelitatis præstare 2. *Feud. eod. Zas. part. 7. n. 21.* Nisi ex justa & probabili causa Dominus præsentiam ejus requirat, in eo obsequium illi tenetur *Rosenth. c. 6. concl. 37 num. 5.* 2. **Absens** per substitutum 2. *Feud. 26. §. si quis. decesserit.* æque tamen idoneum servitia Domino præstare potest, nisi in investitura nominatum dictum sit ut in propria persona servitium præstet, vel officium Feudo adhærens ejus præsentiam exposcat. *Schnob. Disp. Feud. 8. th. 10.* 3. **Absens** contumaciter tribus vicibus citatus amittit Feudum. 2. *Feud. 24. §. Est & alia.* 4. **Absens** à Domino in quodam discrimine constituto, vel in bello, liceat præsens periculum nondum fuerit, eum deserens iridem feudo cadit. 2. *Feud. 6. 2. Feud. 28. §. 2. Schnob. Disp. Feud. 10. th. 28.*

34. **Patria potestas** consideranda nobis est tum **constituenda**, tum **dissolvenda**. Constituitur autem per **nuptias** *pr. Inst. de Patr. potest.* Per **Adoptionem**, *pr. Inst. de Adopt.* Per **Legitimationem** *§. ult. Inst. de nupt.*

35. Antecedunt nuptias **Sponsalia**. 1. Quæ etiam inter **absentes** contrahi possunt. *l. 4. ff. de Spons.* forte per nuncium vel per Epistolam. Hinc dicitur in *l. fin. eod.* in sponsalibus constituendis parvi refert an per se & coram, an per internuntium vel per epistolam, an per alium hoc factum sit. 2. **Absentem Sponsum** Sponsa expectare debet. Sed quamdiu? Distinguendum. Aut certum tempus expressum est, & illud expectandum. Pacta enim dant leges contractibus.

Oibus. *l. 1. si conveniat ff. de positi.* Aut non expressum. Tunc si abest ex iusta causa sponsus, sponsa expectare debet donec impedimentum remocum est *l. 17. ff. de spons.* Si ex malitiosa voluntate abfuerit, & est in provincia: expectatur per biennium *l. 2. C. de sponsal. & Goth. ibid.* Si extra provinciam triennium *l. 2. C. de repudiis & Goth. ibid.* Nos hæc omnia arbitrio iudicis committimus, qui consideratis moribus & ætate puellæ certum tempus statuet, ne ipsa occasionem opportunam nubendi amittat *l. 2. C. de repud. & in fornicationem, quæ ipsi imminet Schneid. Inst. de nupt. part. 4. de divortio n. 45. in fine.* interea incidat. **3. Absentem sponsa sequi non tenetur.** Veluti si in exilium ob delictum aliquod missus, vel fugitivus ut ipsi absentis pœna irrogari nequeat, non est injungendum sponsæ, ut ipsi cohabitaret, sed potest ab ipso separari propter **Absentiam** *Carpz. Consist. l. 2. t. 10. defn. 177.*

36. In nuptiis investigabimus tum absentiam mariti, tum uxoris, tum utriusq. simul.

37. Mariti. 1. Nuptias quidem vir Absens contrahere minime prohibetur per nuntium, præcipue si in domum ejus futura uxor deducatur. *l. 5. ff. de ritu nupt.* quo pacto in ejus domicilium transiit, ejusque forum sortitur. *Goth. ibid. L. E.* 2. Absentia ejus ad undecim menses excludit præsumptionem, quod natus, ab illo sit conceptus. Intelligas menses integros, non quidē solares sed lunares *Hotom. 9. Obs. 9.* quod si modo partus undecimum mensem attingat vel primo, secundo die ejus natus sit secundum *Plu. 7. natur. histor. 5. Arist. 7. de histor. anim. 4. Gell. 13. 15. 6.* qui de hoc decretum habet Adriani, pro naturali & legitimo habetur. (Interim primò LL. primò & postea LL. subsequentes tam stricto utuntur jure ut post 10. mensem natus ab hereditate legitima depelleretur *l. 29. pr. ff. de lib. & postum. l. ult. C. de posth. hered. Instit. l. ult. ff. de fideic. lib. l. 29. de lib. & posth. l. 3. §. pen. ff. de suis & legit. her.* Quod etiam Justin. Imp. in Nov. 39. c. 2. pro indubitato habet, quocum etiam sacra scriptura facere videtur. *Sapient. 7.* Inde quod pro partu 14. mensium excusando assert *Gothof. ad Novell. 39. c. 2. Lit L.* minimè nobis modo ordinario probabile videtur. Hoc enim modo absentibus & ignorantibus maritis augetur numerus liberorum, sicut alias dicitur de possessione *l. 1. §. 5. & l. 4. de A. vel Am. Poss.* Casus tamen raros ad quæstionem facti h. e. ad arbitrium iudicis redigendos esse facile cum *Hotom.* concedimus.

○

3. Ab

3. **Absens** ab uxore expectari debet, nec statim convolandum est ad secundas nuptias. Si ex justa causa abesset maritus, uxor de vita ejus dubitans secundum jura ff. quinquennium l. 6. ff. de divor. de jure C. quadriennium. l. 7. C. de repud. de Jure Auth. decennium. Nov. 22. c. 14. expectare tenebatur. Quod iterum correctum est. Nov. 117. c. 11. Ubi dicitur. Hodie quantisc. annis maritus in expeditione manserit, mulier sustinere debet, licet neq; responsum ab eo acceperit. Idem etiam de necessaria absentia, & ea quæ ex mutuo consensu fit hodie obtinet, cum ad tempus conjuges à se invicem abstinere queant, teste Apostolo 1. Cor. 7. Carpz. Consist. l. 3. r. 5. Si malitiosè abesset maritus non tam diu expectandum est, donec de morte ejus constet; sed in Consistoriis hodie ita proceditur, ut ter publicè citeatur, si contemptis citationibus contumaciter non compareat, mulieri prævia sententia absolutoria ad secunda transire vota permittitur. Schn. ad tit. Inst. de nupt. parte 4. de divort. n. 44. & 46. Carpz. Consist. l. 3. tit. 5. desin. 61. 62. 63.

38. **Mulier 1. Absens** ex literis vel nuntio à marito duci potest, maxime accedente deductione in mariti nō in uxoris domū l. 5. ff. eod.

2. **Absens à marito**, per aliquod tempus, nisi adulterii suspicionem fortissimis rationibus à se declinaverit, vitæq; honestatem demonstraverit, recipi non debet. Res enim suspensissima est, quando mulier à marito abest, & imbecillitas hujus sexus l. 2. §. 2. ff. ad Se. Vell. facile ad fornicationem adduci potest.

39. **Utriusq; Partis Absentia**. Abesse à se invicem vir & uxor mutuo consensu miminè possunt. Perpetuum enim & indissolubile est vinculum matrimonii. Matth. 19. Individua vitæ consuetudo & cohabitatio §. 1. Inst. de patr. potest. quam nullus homo sed solus ipse Deus separat. Si verò cohabitare nolint, à magistratu Ecclesiastico amicæ adhortationes tentandæ sunt. c. 6. de adult. Hæ si nihil proficiunt pœna arbitraria locum habet Carpz. Consist. l. 2. t. 12. desin. 108.

40. **Alter Modus cōstituēdi patriā potestātē est Adoptio**, quæ l. 23. ff. de lib. & postum. imago naturæ. §. minorem Inst. de Adopt. Theophil. pr. Inst. de Adopt. naturæ imitatrix dicitur. Absens neq; arrogare nequè arrogari potest, l. 24. 25. ff. de Adopt. Arrogatio enim est actus legitimus. l. 3. ff. de Offic. Procons. l. 4. ff. de Adopt. l. 1. 4. C. eod.

C. cod. Actus autem legitimi per alium expediri minimè possunt *l. 123. ff. de R. l.* propter certas solennitates quæ ibi observabantur. Interponitur enim solennis inter arrogandum & arrogatorem stipulatio. *l. 2. ff. cod.* Hanc autem inter absentes fieri non posse prima juris docent elementa. *S. u. Inst. de inutil. stip.* Nec hoc solum obtinet in arrogatione quæ fiebat coram populo in comitiis sed etiam in eâ quæ fit per rescriptum principiis. *l. 2. C. de Adopt. Bachov. ad tit. ff. de Adopt. n. 17.* **Nec Adoptare absens potest** *l. 25. ff. de Adopt.* An autem Adoptari? dubium & incertum, in nulla lege hac de re fit mentio. Illud tamen fieri posse negat *Bachov. ad tit. ff. de Adopt. n. 17.*

41. Legitimatio ultimam patriam potestatem Constituendi modus tripliciter fit **1. Oblatione Curiaë.** **2. Per subsequens matrimonium.** **Rescripto principis.**

42. Olim Pater Absens filium **Absentem** curiaë, ut inordinem curialium reciperetur, offerre non poterat. Expediebatur enim & hic actus coram populo solennitatibus intervenientibus. Postea autem obtinuit aliud usu. *Nov. 89. c. 2.* Reliqui duo modi inter **Absentes** etiam fieri possunt.

43. Patriam potestatem Constitutã solvit 1. Absentia necessaria & culpabilis tum patris tum filii, ut deportatio, per quam aliquis efficitur peregrinus, omniaq; civilia una cum civitate amittit atque ita etiam jus patriæ potestatis quod est civile. *S. 2. Inst. de patria potest. l. 3. ff. de his qui sunt sui. l. 17. S. 1. ff. de pœnis l. 6. ff. de interd. & releg. l. 1. S. hi quibus ff. de Legat. 3. l. 2. ff. de publ. judiciis l. 1. C. de hered. inst. & aliis locis.* non potest autem peregrinus civem Romanum, neq; civis Romanus peregrinum in potestate habere. *Ulpian. tit. 10. in fragm. Caj. lib. 1. t. 6.* **2. Absens** quoq; est qui ad bestias damnatus est. *l. 6. S. 6. ff. de injust. rupto & irrito. l. 12. l. 29. ff. de pœnis.* Et hæc **Absentia** itidem patriam potestatem tollit. Exiit enim quis libertate, Patria autem potestas est liberorum propria.

44. Non solvit Patr. Potest. 1. Absentia propter relegationem, sive pater sive filius sit relegatus *S. 2. Inst. Quibus mod. Patr.*

*P. solv. l. 4 §. pen. l. 18. ff. de interd. & releg. 2. Absentia propter capti-
vitatem §. 4. Inst. Quib. mod. patria Pot. solv. Quam vis ipso jure sublata
videatur, captus enim ab hostibus fit servus capientium §. 2. 3. Inst. de ju-
re person. Sed qui suæ potestatis non est, non potest alium in potestate ha-
bere l. 21. ff. ad L. Jul. de adul. Contra hanc tamen stricti juris regulam
æquitate & utilitate suadente duplex inventa est fictio quæ captis con-
sultuit. Sel, lex Cornelia l. 12. ff. qui test. fac. poss. & postliminium §. 5. Inst.
quib. in jus P. P. solv.*

45. Potestatem administratoriam habent tutores
& curatores. Hanc iterum considerabimus ut **Constituendam
Constitutam & dissolvendam.**

46. Constituendam. Absens Absenti tutor dari
potest. l. 5. ff. de tutor. & Cur. dat. sive à testatore, sive à lege, sive à magi-
stratu datum intelligas perinde est. Et hæc omnia ita sese habent, si ab-
sentem secundum nostram definitionem intelligamus generaliter, si
autem in species incidamus res Controversa erit. Sic captus ab hostibus,
quia servus est, dari non potest. Datio enim illa postliminio non con-
firmatur quia vitiosum principium habuit. l. 29. ff. de Reg. jur. Gædd. ad l.
299. ff. d. v. s. n. 3. Captus vero à latronibus datur utiliter, non enim servus
fit Gædd. d. l. Absens reipubl. causa dari potest, sed habet Excusationem.
§. 2. Inst. de Excus. tut.

47. Constitutam tutelam sequitur **Administratio,**
quam antecedit **Satisfactio.** Hanc (secundum jus Civile Justin. sal-
tem legitimus pr. ff. de satisf. tut. hodiè v. secundum reformat. Polit.
Car. V. 15 48. & Rudolphi II. de anno 1577. omnes ad eam tenentur, à
quo jure tn. hodiè Consuetudine est recessum Hahn. ad Wesemb. par. ff.
de tutor n. 4. Strauch. diss. ad jus priv. 5. Th. 21.) in judicio pupillus si ipse fa-
ri potest & **Præsens, vel absente** eo aut non valente servus ejus,
nec eo existente, servus publicus aut norarius vel is quem prætor ad hoc
dederit, à **Tutore præsentem** exigit. l. 2. 3. 4. §. 1. l. 6. 9. ult. ff. Rem
pupil. salv.

48. His antecessis sequitur administratio.
Absens Tutor per alium administrare potest quia actor dicitur,
sed pe

sed periculo suo §. ult. *Inst. de Curat. l. 24. ff. de administr. tutor. l. 6. ff. quando ex facto tutor. l. 9. ff. rem ratam haberi l. 11. C. de procurat. l. 10. C. Qui dare tutor. vel curat. l. 10. C. de Appell. l. 11. C. de auctore à tutoreve Cur. d.*

49. Auctoritatem, quæ administrationi affinis est, tutor in iis negotiis in quibus pupilli conditio deterior futura est *pr. Inst. de Aut. tutor. si nimir. aliis promittant Præfens non absens* per nuntium aut epistolam §. 2. *Inst. eod. & in ipso negotio vel in continenti post negotium l. 25 §. 4. de acquir. hered. Hahn. ad Wesenb. par. ff. de autor. tutor. n. 5.* interponere debet.

50. Solvit tutelam 1. Absentia necessaria improbabilis nempe deportatio, Servitus pœnæ Pupilli. Hic n. doli capax & pubertate proximus ex delictis obligari potest, adeoq; etiam puniri, medioeriter in. & extraordinarie vide hac quæst. *Decium in l. fere 108. ff. R. l. & Philipp. Matth. ibid. Tutoris.* Sic n. amittitur civitas, proinde etiam tutela quæ est juris Civil. adde ea quæ dicta sunt in Th. præc. 43.

2. Absentia necessaria indifferens Captivitas Pupilli. Tutor enim datur personæ liberæ §. 1. *Inst. de tutel.* Ideo si pupillus capiatur ab hostibus expirat tutela, & datur interim curator bonis captivi. *Tutoris l. 14. ff. de tutel.* **Notandum** tamen, quod stricto jure hæc ita se habeant; Sed benignitatis & utilitatis causa jure postlim. tutela recipitur §. 2. *Inst. de Artilian. tut.* Per postliminium namq; omnia pristina jura recipiuntur atque ita etiam tutela §. *si ab hostibus quibus mod. jus patriæ potest. solvatur. l. 12. ff. de captiv. & Postlim.*

51. Absens Reip. causa susceptam tutelam retinet & reversus eam recipere tenetur, datur tamen in ejus locum interea curator *l. 15. ff. de tut. dat.*

PARTIS SPECIALIS CAPUT II: Explicat Absentiam Personarum circa rerum acquisitionem & obligationem.

52. Absens Acquirat. Possessio quidem acquiritur animo simul & corpore *l. 3. §. 1. l. 8. ff. de acquir. vel amit. possess. l. 153. ff. de R. I.* Animo tamen etiam solo nostro, corpore autem alieno acquisitio poss-

sessionis fieri potest non solum eorum qui potestati nostræ sunt subjecti. *l. 10. l. 32. l. 37. ff. de A. R. D. l. 1. §. 5. & seqq. ff. d. A. vel Am. P. §. 3. Inst. Per quas Pers. nob. acq.* Sed etiam procuratoris nostril *53. de A. R. D. l. 42. §. 1. ff. de Acq. vel Am. possess. §. 5. Inst. Per Quas Pers.* si modo nostro nomine res fuit tradita & accepta. *l. 1. §. 20. ff. de Acq. vel am. Poss.*

53. Acquiruntur autem res vel singulæ vel per universitatem s. ult. Inst. per quas Pers. Singulæ res quomodo acquiruntur prius lecturi Imp. nostrum d. l. videbimus. 1. Per Usucapionem. Non solum absentem reip. vel ex alia quacunq; causa, sed etiam ab hostibus captum usucapere posse affirmat *§. 5. Inst. de Action. & l. 11 ff. Ex quibus caus. major.* Sed de hoc merito dubitari potest, cum servus sit *§. 4. Inst. de jure Personar.* & interrupta possessio per captivitatem quæ ne postliminio quidem restituitur *l. 12. §. 2. ff. de Captiv. & postlim. rev. l. 19. l. 23. §. 1. 2. ff. Ex quibus caus. maj. Zasius ad §. rursus Inst. de Act. n. 13* refert imperatorem hic aut dormivisse aut vinum bibisse, neminemque esse qui nodum solvat in urbe. Variis etiam modis ref. *Jasone ad d. §. 1. l. 54. evadere conatur Angelus. Nos ex l. 23. §. 3. ff. Ex Q. Caus. maj. captum ab hostibus per eos qui fuerunt in potestate ante captivitatem ex causa planè singulari usucapere. Alias autem servus nec quicquam, nec per servum Dominus captus possidet l. 11. ff. de Usuc. Qui n. possidetur ab aliis possidere non videtur. l. 118. ff. R. I.* **Absentium** res ex quacunque causa posse Usucapi certum est, datur tamen nō indistinctè restitutio *1. 1. ff. Ex quibus Caus. maj. & ib. Dd.* 2. Per **Donationem** quæ vel **Inter vivos vel mortis causa.** **Inter vivos** quidem **Donatio** inter absentes fieri potest. *l. 4. l. 10. ff. l. 6. C. de donat.* Si tñ. excedat 500. solidos tunc omnino necessarium, ut donator coram iudice & iudex coram donatore Præsens sit, adeo, ut si donator infirmitate impeditus iudex in ipsius domo comparere cogatur *Schneid. Inst. de donat. inter viv. num. 9. 10.* De **Mortis causa Donatione** an inter **Absentes** fiat una *Dd.* non est sententia. Quidam enim verba *l. 38. pr. ff. de D. M. causa præcisè & simpliciter* sequuntur ut *Schneid. Inst. de donat. M. caus. num. 20. 25. & alii.* Quidam ad correctionem textus confugiunt ut *Hotoman, Giphon. refex. Habnio ad Wesemb. par. ff. de donat. n. 4.*
Aliter

Aliter sentit *Bachov. ad Wes. d. l.* Quidam illa verba ad præsentiam animi tantum restringunt ut *Hahn. d. l.* Nos legem d. ad illam speciem, quæ per stipulationem fiebat, restringimus *l. 34. 35. §. fin.* Hodie autem cum nudâ voluntate & consensu perficiatur, etiam inter absentes fieri posse statuimus. 3. Per Legata & fideicommissa, Absenti & ignorantilegari potest: *l. 77. §. 3. ff. de leg. 2. l. ult. C. quâdo dies legat. cedat.*

54. Per Universitatem res acquiruntur vel ex testamento vel ab Intestato,

55. In Testamento ordinando testator Præsens coram testibus Præsentibus testatorem audientibus & videntibus *l. 21. pr. ff. Qui testam. fac. pos. l. 9. C. eod. l. 9. C. de testam.* testari debet. Hæredis a. instituendi præsentia non requiritur, potest enim peregrinans & ignotus esse. *§. ult. Inst. de hæredib. Inst.*

56. Hæredes sive ex Testamento sive ab Intestato hæreditatem *absentes* adire possunt. Sui enim vivo patre quodammodo domini existunt. *§. 2. Inst. de hæred. qual. & diff* & dominium continuatur in ipsis *l. 11. ff. de lib. & Postum. hæred.* Hinc etiam ipso jure citra aditionem hæredes existere dicuntur. *l. 14. ff. de suis & legit.* Extraneus verò per procuratorem hæredem se gerere potest. Gestio enim illa dupliciter fit, vel voluntate nuda vel facto *§. ult. Inst. de hæred. qual. & diff. l. 20. 28. ff. de Acq. vel am. hæ.* Voluntas autem per nuntium, Epistolam sine ulla præsentia declarari potest. Idem etiam defacto, vendi n. res hæreditariæ, locari coli etiam per alium nomine hæredis possunt.

57. Pergimus jam ad Obligationes, Hæ aut sunt ex Contractu aut quasi contractu, aut ex delicto aut quasi delicto *§. ult. Inst. de Oblig.*

58. Contractus fiunt vel Re, verbis, literis, consensu.

59. Reales Contractus sunt Mutuum, Commodatum depositum pignus, & hi omnes perficiuntur consensu & rei traditione, hanc autem & illum absentes per epistolam & inter positam personam perficere possunt.

60. Verbalis. Stipulatio inter Absentes concepta inutilis est *§. 11. & 12.*

§. 11. & 12. *Inst. de inutil. Stip. l. 1. ff. d. V. Obl. l. 14. C. de Contr. Stip. l. 3. pr. C. de inutil. Stip.* Ratio est quia contrahentes se invicem audire debent, quod absentes non possunt. Deinde quia hic contractus fit verbis, verba autem propriè sunt præsentium, literæ absentium. Nihil hinc obstat *l. 57. ff. de don. inter V. & U.* Ubi stipulatio per epistolam facta dicitur. Satis colligitur ex illa lege stipulationem prius inter præsentem factam, literis deinde confirmatam esse. Hodie verò communi Consuetudine & stylo Germaniæ receptum est ut non minus valeant fidei iussiones inter **Absentes** per epistolam contractæ, ac si inter præsentem per solennia stipulationum essent celebratæ, modi n. qualitas usq; adeo non attenditur, ubi finis & effectus intentionem habent. *Trentl. vol. 2. disp. 28. Th. 7. Lit. A. Hering. de fidej. c. 11. n. 28.*

61. **Literarum obligatio** tam inter præsentem quàm **Absentes** contrahitur.

62. **Contractus Consensuales** sunt **Emptio Venditio, Locatio Conductio, Societas, mandatum.**

63. **Emptio Venditio** sicut omnes contractus Consensuales inter absentes exerceri possunt *Inst. de Obl. ex Conf. Conductor absens* in habitatione conducta alium æquè idoneum potest substituere, *l. 7. ff. l. 6. C. locati Conducti.* **Socius absens** invicis socii alium substituere nequit. Ratio est, quod in societate semper eligatur personæ industria. Etsi autem pene similis sit hominum omnium natural. pen. *C. de Contr. Stip.* tamen inter eos longa differentia est ingenii, doctrinæ, & institutionis *l. 31. ff. de solution.* **Mandatarius absens** cum mandato speciali procuratorem substituere non potest ob rationes præcedaneas; si v. mandato generali instructus est non prohibetur. *l. 1. §. Magistr. ff. de Exercit. Actione.*

64. **Quasi Contractus** sunt **negotiorum gestio, Tutela, Communio rerum, Hæreditatis communio, Hæreditatis aditio Indebiti solutio.**

65. **Negotiorum gestio.** **Absentibus**, ne indefensi rerum possessionem aut venditionem patiantur. *l. 1. ff. de Neg. gest.* satis prospere

prospectum est edicto prætoris de N.G. Quicquid igitur utiliter in rem eorum impensum est ob id conveniuntur negotior. actione Contraria. Si vero perperam quid gestum est, utuntur directa adversus gestorem. Sic etiam absens potest obligari ex reliquis.

66. Tollitur obligatio 1. Solutione. Hæc pro absente fit. *pr. Inst. Quib. Mod. Tol. Obl. l. 23. 53. ff. de solut. l. 39. ff. de neg. G. Absenti rectè quoq; solvitur. 1. Adjectio ejus, modo in eodem statu maneat, quo fuit tempore Contractus l. 56. ff. d. V. Obl. l. 10. l. 38. l. 59. l. 75. pr. l. 95. ff. de solut. 2. Procuratori, quem creditor omnibus negotiis præposuit. l. 12. pr. l. 34 §. si Titium l. 86. ff. de solut. 3. Ei cui solvi jussit creditor absens l. 49. v. sed et si l. 64. ff. de solut.*

2. Per Acceptilationem. Hæc ab absente fieri non potest l. 13. §. 10. ff. de Acceptil. Fit enim per stipulationem. Absens vero stipulari nequit §. 11. *Inst. de Inutil. stip.* Limitatur tñ. Nisi per novationem in eum transfusa sit Obligatio. d. l. 13.

3. Per Novationem. Quæ fit per stipulationem §. 3. *Inst. Q. mod. Obl. toll. l. fin. C. de novat. l. 2. l. 5. l. 7. & alius ff. de Nov.* Et hæc inter absentes ob rationes sæpissime allatas non fit. Cum autem hodie solo pacto facta sustineatur *Wesemb. par. ff. de Nov. n. 6.* Aliud dicendum est. Species novationis est **Delegatio.** Ad eam requiruntur tres personæ, delegans delegandus & is cui delegatur. Inter illum & istum nudus sufficit consensus super facienda delegatione, inter istum vero & hunc interponi debet stipulatio l. 1. *C. de Nov. Schnob. disp. 23. Th. 20.*

4. Per Contrarium dissensum. Qui modus potissimum eas solvit obligationes, quæ consensu contractæ sunt re adhuc integra.

67. Sunt adhuc plures modi obligationes tollendi, verum omnes hic referre ea in quam nos coarctavimus angustia non permittit. Sufficiat prima saltem capita tetigisse.

68. Accedimus ergo ad Classem Delictorum, quæ vel **Vera** vel **Quasi. Vera vel Privata vel Publica.** Illorum species sunt *furtum, rapina, damnum injuria datum, Injuria.*

69. Furtum Absens committit 1. Animo, Adstipulante nobis *Gellio 11. Noct. Att. 18. in fin.* quamvis civiles leges tale furtum non puniant nec agnoscant l. 1. *ff. de furtis.* Cogitationis enim pœnam nemo

D

luit

luit l. 18. ff. de pœnis. Revera tamen est in foro theolog. furtum, ubi omnis prava concupiscentia pœnæ subjacet. Exod. 20. v. 17. Deuter. 5. v. 21. Matth. 5. v. 28. Rom. 7. v. 7. Ad Tit. 2. v. 12. 1. Petr. 2. v. 11. 2. Petr. 1. v. 4. in fine.

2. Mandando & Consilium ferendo. Hic requiritur ut factum sit secutum, aliàs enim ex nudo Consilio quis non tenetur furti l. 59. §. 19. ff. de furtis. §. 11. Inst. eod.

3. Res furtivas recipiēdo.

Talis etiam pœnali actione furti convenitur l. 18. C. de furtis.

4. Fures occultando. Eadē pœnā occultator quā fur ipse afficitur. l. 1. ff.

de recept. Observato tñ. discrimine inter affines Cognatos, & Extraneos. Videatur Wesemb. par. ff. de recept.

70. Absentium res qui Contrectat, furtum committit, sic & qui eas animo lucrandi retinet §. ult. Inst. de R. D. l. 43. §. 4. ff. de furtis.

71. Rapina eodem modo quo furtum committitur. Omnis enim rapina furtum est, imò gravius delictum. Hinc raptor improbus fur dicitur §. 1. Inst. de vi bon. rapt. Sic perinde est, quemvis aut per se, aut per convocatos ad id homines alicui vim fecisse l. 2. ff. de vi bon. rapt. l. 2. ff. de vi priv.

72. Damnum injuria in absentem cadit. Ut si quis ab ea re cui operam suam promisit vel locavit abfuerit, & res ob id deterior facta est, culpæ reus est. Exemplum est in §. 7. Inst. & l. 8. ff. ad L. Aquil. Item si quis imperitum rei alicui præponit, vel etiam impotentem, ipse ex culpa obligatur Schneid. ad §. 8. Inst. de L. Aquil.

73. Injuria est vel realis vel verbalis. Hæc fit vel voce vel scriptis, Utraq; in absentem eadit. Realis verò aliter non, quam si jubeat aut fieri curet, nihil enim interest an per se an per alios faciat l. 11. l. 15. §. 8. l. 17. §. 7. ff. de injur.

74. Absens non solum per semetipsum; sed etiam per liberos patitur injuriam l. 1. §. 3. l. 41. ff. de injur. Uxorem suam §. 2. Inst. eod. l. 1. §. 3. l. 2. ff. eod. & servos si quid illis atrocius illatum est ad domini contumeliam §. 3 & ibi Dd. Inst. eod. Quod etiam extenditur ad famulos nostros quamvis ipsis actio injuriarum non denegetur, nihilominus tamen & dominus, si in ejus contumeliam quid factum esse probaverit, agere potest. Wesemb. par. ff. de injur. n. 6.

75. De

75. **Delicta publica. Crimen læsæ Majestatis;**
 in quo solus etiam Conatus punitur §. 3. *Inst. de publ. Jud. l. 5. C. ad L. Jul. Maj.* ab *absente* committi. satis apertum est. De **adulterio** majus oritur dubium in foro civili, (in foro n. Theol. solo animo committitur *Marth. 5.*) dicitur ubiq; coitus, ad alterius torum accessio *c. lex illa 36. q. 1.* & Agglutinatio Festo autore, *Schn. ad §. item Lex Julia de adult. Inst. de de publ. jud.* Quomodo hæc ab **absente** fieri possunt? Ita nimirum, si quis domum suam, ut stuprum adulteriumve cum aliena matre familias, vel cum masculo fieret, sciens præbuerit, vel quæstum ex adulterio uxoris suæ fecerit, quasi adulter punitur *l. 8. ff. ad L. Jul. de Adult.*
Homicidii, in quo olim etiam solus animus puniebatur §. 5. *Inst. de publ. judic.* hodie absens aliter accusari non potest, nisi illud fieri mandaverit. *Cubach. 11. Quæst. cent. 1 Dec. 7. q. 5.* Quod n. quis per alium facit perinde est ac si faciat per se ipsum *l. 72. de R. I. in 6. l. 169. ff. d. R. I. l. 15. §. 1. ff. ad L. Corn. de sicar.* quod genus homicidii in specie dicitur *Assassinium D. Tab. in Armam. Inst. cap. 4. th. 1 p. 262.* Aut si **homicidam** sciens susceperit ac occultaverit *l. 1. ff. de Receptor. l. 1. C. de his qui latron. Marth. Stephan. ad art. 177. P. B. Ord.*

75. In reliquis delictis publ. & quasi delictis eadem ferè omnia obtinent; Ergo illorum tractatione hic supersedere possumus.

PARTIS SPECIALIS CAPUT III. & ultimum, Considerans Absentiam personarum in Judiciis.

76. Personæ in judicio sunt vel **principales** vel **minus principales** s. **accessoriæ**.

77. **Principales** qui ad judicium constituendum necessariè requiruntur sunt *Judex, Actor, reus.*

78. Si per **Judicis Absentiam** actio judicio eximitur, partib9 per restitutionem in integrum succurritur *l. 26. §. 4. Ex Quis caus. major. Sfortia Odd. part. 1. q. 13. art. 1 Adam Struv. Exerc. 8. Th. 74. ad ff. Confer Th. super. 15. de absentia Magistr.*

D 2

79. Actor;

79. **Actor** (qui in criminalibus nomen accusatoris sortitur *l. ff. C. de Accusat. & inscription.* nonnunquam tñ. hoc vocabulum tam late sumitur, ut etiam accusatorem sub se comprehendat. *l. i. ff. de Crim. Stell. H.C. Quando civilis actio præjudicet criminali.*) In civilibus olim secundum LL. XII. Tab. **Absens** per procuratorem agere non poterat; sed quisq; in iudicio comparere cogebatur. quod si morbo aut senectute impeditus ab adversario jumento, curru, quem arceram vocabant, vehebatur. Meminit hujus legis *Gellius lib. 20. c. 1.* Item *Cornific. lib. 2. ad Herenni Quintilian. l. 2. c. 16.* Verba ipsa hæc refert *Fulvius Ursinus: Sei in jus vocat, in eat statim, in capito antestariet. Sei calvitor, pedemve struit, manum endo jacito. Sei in jus vocato morbos evitas evitiam escit, quei in jus vocasit. jumentom dato, sei nolet Arceram ne sternito.* Excipiebantur quatuor causæ pr. Inst. de iis per quos agere poss. Hodie verò procuratorum usus adeò frequens est ut vix quisquam ipse per se litigaret sed omnes fere per procuratorem *Rittersh. ad Inst. de his per quos agere poss.*

80. In criminalibus, ubi pœna capitalis constituta est *l. i. ff. an per alim Cause appell. reddi poss.* Absentis procurator non recipiebatur *l. pen. §. i. ff. de publ. jud. & hoc ob vinculum inscriptionis l. 15. C. de Accus. c. 5. de Procurat.* Hodie verò cum talis inscriptio à foro recesserit, nec accusator amplius pœnæ talionis subiaceat, sed tantum si defecerit meliorem & sumptus pro injuria illata reo præstet. *B. D. D. art. 12. Mabn. ad Wesenb. de procur. n. 5.* Procurator etiam in publicis judiciis intervenire non prohibetur.

81. **Rei absentis in civilibus** partes sustinet defensor qui etiam sine mandato modo satisdet admittitur. *§. 5. Inst. de Satisfat.* In criminalibus **absens** non accusari potest *l. 6. C. de Accus. c. 18. 3. q. 9. Wesenb. par. ff. de Accus. n. 10.*

82. Vidimus jam **absentiam** personarum in iudicio principalium, offerunt sese jam accessoria. Hæc uti ex dictis jam colligi potest sunt procuratores, qui à parte rei nomine defensorum veniunt.

83. Constituuntur **Procuratores Absentes** per Epistolam nuncium tam apud acta quam extra iudicium *§. 1. Inst. de his per Quos aper-*
l. i. §. 1.

l. 1. §. 1. ff. de Procur. Paul. lib. 1. Sent. 13. Ratio est quia constituuntur per mandatum at mandatum nudo Consensu contrahitur, nec præsentiam nec verba solennia requirit.

84. Absentes procuratores post litem Contestatam alium pro se Constituere possunt, non autem ante. *l. 8. l. 32. C. de procur.* Nam post litem Cont. procurator fit Dominus litis. Absentia Procuratoris nunquam nocet Domino quia nunquam mandata præsumitur. Advocati Excusationem in ordinario processu meretur modo non sit longa. *Gloss. & Dd. in l. Emancip. C. de bon. Poss.*

85. Constituto Judicio, quædam id præcedunt, & sunt vel substantialia, vel accidentalia, quædam in ipso judicio fiunt quædam sequuntur.

86. Inter substantialia refertur **Citatio.** Est vel verbalis vel realis verbalis vel **Ordinaria**, quâ quis per nuntium, ipsum citandum, vel *absens*, suos domesticos compellentem, aut per literas ad ipsum suosve perlatas, citatur. **Extraordinaria** s. edictalis, quæ fit per publicum proclama, vel per edictum publicis locis affixum *Struv. Exere. 5. ad ff. Th. 12.* Huic autem tum demum locus est, quando alio penitus modo reus citari non potest *Clem. 1. de judic. Gail. 1. Observ. 57.* cum videlicet persona *absens* est in tali loco ad quem non tutus datur accessus *Bart. in verbo per Edict. n. 3. l. etate ff. ad SC. Trebell.* Fieri debet hæc citatio tribus repetitis vicibus vel semel per emptoriæ quæ tantum temporis spatium includat. *Wesemb. jur. ff. de re jud. n. 7.* Nam absq; citatione nec Princeps contra delinquentem potest procedere ut factum sit notorium *Menoch. de A. J. Q. c. 542. n. 21.*

87. Inter Accidentalialia refertur **Contumacia.** In **Civilibus Actor si Absens** contumaciter fuerit, reus absolutionem ab instantia & observatione judicii petere potest *l. 73. §. 12. ff. de Juridic. & L. Contestatâ proceditur juxta l. 13. §. 2. C. de judic.* Lite autem non Cont. secundum *Novell. 12. c. 2.* Contra **Reum Absentem** Contumaciter actori liberum est Lite Cont. in causa principali vel ad definitivam *l. 13. §. 1.* vel ante L. C. missionem in bonorum possessionem petere *l. 2. pr. ff. Quib. ex Caus. in possess.* Missio autem est vel ex primo vel secundo decreto. Illâ quâ mittitur actor Custodiæ causæ *l. 12. ff. Quibus ex caus.*

ex caus. in poss. l. 3. §. ult. de acquir. poss. & pignoris in bonis fugitivi constituendi gratia, Ut tædio affectus reus veniat responsurus l. 5. pr. ff. ut in poss. leg. Hæc quando magistratus bona possessione civili possideri ac venire jubet l. Fulcinius 7. ff. Quibus ex Caus. in possess. eatur. **In Criminalibus Actor Absens** seu desistens ab Accusatione, nisi ab solitionem impetraverit punitur l. 1. §. ff. ad SC. Turpil. extraordinario iudicio, pœna 5. librarum auri l. 3. §. ult. ff. de Prævaric. Micius tamen secundum jus Saxonieum. Landr. libr. 1. art. 69. **Reus Absens** contumaciter si fuerit, bona autoritate iudicis annotantur & Custodiuntur. Quod si intra annum veniat suam innocentiam docturus, absentia crimen purgatur & restituitur. Si contumaciter emaneat bona ejus secunda jus civile fisco ad iudicabantur. Hodie v. cum Justin. Imp. postea in omnibus damnatis excepto crimina læsæ Maj. sustulerit publicationem bonorum Auth. Bona damnat. C. de bon. proscript. voluit quoq; eam sublatam in fugitivis. Hahn. ad Wesemb. ff. de requir. vel. absent. dum. Si mortuus bona sua ad hæredes transmittit. l. 1. C. de requir. rer. Si post annum innocentiam suam purget, res non recipit; sed alias poenas vitabit. Strauch. Diss. ult. th. 19. ad Jus priv. De Consuetudine Saxonica in annotationis locum successit pœna Banni. Die Mordacht. Brunnem. tr. de process. inquis. c. 8. n. 22.

88. Ad ea quæ in ipso fiunt iudicio, spectat **probatio**, quæ variis modis fit. Nos hîc duas saltem recitabimus species. nim. quæ fit per **testes & juramento**.

29. **Absens** reip. causa ad **testimonium** dicendum non potest cogi l. 8. ff. de test. Absentes testes in civil, si in alio degant loco examinantur à iudice illius loci accedentibus literis murui compassus Wesemb. par. ff. test. n. 5. In criminal. verò præsentibus esse debent Athent. apud Eloqv. C. de fide Instrum. Absentes à iudicio testes esse possunt personæ egregiæ vel debiles, & tunc tenetur iudex mittere ad eas notarium. l. 15. ff. de iurej. c. cum olim 32. de test. c. 8. si qui testium. eod. **Producuntur** testes parte adversa præsentibus & ad hoc citata Wesemb. par. ff. de Test. n. 5. Quod si contumaciter emaneat, nihilominus in hoc actu proceditur Nov. 90. c. 9. Producti præsentibus in persona propria non absentes per procuratorem c. licet ex quadam 47. de Testib. jusjurandum de ve-

de veritate præstant l. 9. l. 19. C. de test. Etiam Episcopi & Clerici. nuper nobis 51. de testib. Quanquam multi per Auth. Sed index C. de Episc. & Cler. contrarium teneant, & Clericos sub ea fide quam semel præstiterunt altari aut Ecclesie ad testimonium admittendos esse putent. Verum experientia testatur Cleric. non minus quam privatos regi affectibus, ut sic periculosum sit ipsis juramentum remittere Coler. p. 1. decis. 241. n. 7. Joh. de Lugo disp. 37. sect. 14. Ad illam Auth. respondent Dd. verba finalia non tamen jurent in Nov. 123. c. 7. ex qua dicta Auth. desumpta est non reperiri.

90. Juramento. Quod vel promissorium, Confirmatorium, decisorium. & Hoc vel voluntarium vel judiciale, vel necessarium. Illa in judicio etiam per procuratorem absens præstare potest. l. 9. §. 6. l. 17. §. ult. l. 34. §. 1. l. fin. §. 2. ff. de jurej. Hoc non Schneid. Inst. de jurej. n. 107. Licet juramentum sit actus personalissimus, adeoq; personalis ejus obligatio Hahn. ad Wesemb. par. ff. de jurej. n. 9. Tamen perinde est quemvis per se vel procuratorem in animam suam jurare. Schneid. ad §. item si quis Inst. de action. n. 108. Secundum jus Saxonicum nemo per procuratorem aut aliam interpositam personam jurare potest; adeo ut etiam pupilli in persona propria jurare teneantur, ita tamen ut actus jurandi suspendatur donec ad pubertatem perveniant, Carpzov. part. 1. Constitus. 24. def. 11.

91. Judicium terminat Sententia. Hanc index ipse Præsens non per alium recitare debet l. 2. C. de sentent. ex brev. vocit. Nisi sit persona illustris d. l. 2. nisi unus ex pluribus judicibus recitet sententiam ex mandato in præsentia aliorum. 3. Nisi sit sententia interlocutoria. 4. Nisi quibus casibus sententia valet sine scriptura. Goth. ad d. l. 2.

92. Partibus Absentibus Sententia lata non tenet l. 47. ff. de re judic. c. Cum Berthold. 17. de Sentent. nam absentes judicare divina atq; humanae leges prohibent Vant. de Nullis. p. m. 189. n. 3. l. 5. de pen. l. 6. de Publ. Jud. debent itaq; ad hoc à judice citari. l. 7. C. Quom. & qv. Judex. cum admonitione arg. l. 8. C. eod. in hunc modum. Werden die Partheyen auff den 5. hujus zu eröffnunge in dieser Sache abgefassen Urtheil hiemit citiret, mit der commination. wofern einer oder ander demselben nicht nachgelehen würde / daß alsdenn auff des gehorsamen Theils erscheinen mit der publication solle verfahren werden. Hahn ad Wesemb. par. ff. de judicatu. n. 7. verbo vel tribus edictis. Huic citationi si altera pars non comparuerit, nec suspensionem Contumaciae legitimis excusationibus avertetur,

rit, sententia firma manet & proceditur condemnatione prout delictum postulat adversus illum vel ad infamiam vel relegationem l. absentem 5. ff. de penis, & immisio fit in ejus bona de qua supra actum est.

93. Post iudicium fit **Appellatio**, quam pro absente inter ponit procurator l. 4. §. 2. & seq. l. 5. ff. de Appell. l. 2. ff. an per alium causæ appell. reddi poss. Cum mandato tamen Alias appellatio nulla est ob defectum personæ provocantis. Hahn. ad Wesemb. par. ff. eod. Contumaciter tamen **absens** appellare nequit l. 23. §. ult. ff. de Appell. l. 7. §. ult. ff. de iudic. l. 13. §. 3. & 4. C. eod. l. 1. C. quorum appel. non recipi.

*Desinit hic & ABEST PRÆSENS ABSENTIA nostra
Nunquam DEI PRÆSENTIA
Hæc nobis ADSIT, comitetur & usq; labores
Nostros, eosq; dirigat!*

PORISMATA.

1. Qui nullas in jure statuunt Antinomias potius ex intentione Justiniani superstitiosi, quam veritatis cupidi sunt.
2. Jus Canonicum multis parsangis juri Civili postponitur, solum prescriptionis jure se tuetur in foro nostro.
3. Non omne pactum est conditio, nec omnis conditio est pactum propter differentiam quæ est inter substantiam & qualitatem.
4. Matrimonium nec secundum jus civile Justin. nec jure Canonico, nec moribus hodiernis solvitur adulterio & malitiosa desertione.
5. Sponsalia & nuptia non sunt contractus.
6. Matrimonium inter fratrem & sororem non est prohibitum jure natura.
7. Hierologia non est de substantia Matrimonii.
8. In officiosum testamentum per querelam non rescinditur.
9. Actio Pauliana est actio in personam & rem nec tr. mixta.
10. Rem alienam pignori dari posse statuimus,
--- --- Quamvis furat orbis & orcus.
11. Homicidium ab ebrio commissum culposum est non dolo sum.

12. Ho-

12. *Divisio Jurisdictionis in Jurisd. quã talem & merum imperium de Jure civili Justiniano abhorret.*
13. *Juramentum calumnia per procuratorem prestari non posse imprudenter negatur.*
14. *Precarium nec est contractus nec quasi contractus.*
15. *Actio Personalis ex cautione, naturã suã distat ab actione hypothecaria, possunt tñ. cumulari in eodem libello.*
16. *In verbis conjunctis propriè jus accrescendi locum habet.*
17. *Philosophia nobilior est jurisprudentiã, Doctor tamen Philosophia cedit Jur. Cto.*
18. *Ethica, Politica & Oeconomica sunt tres distincta disciplina.*
19. *Propria salvo manente subjecto possunt ab eo separari.*

AD DN. RUDOLPHUM GASTONEM,
de Absentia publicè disputantem.

GASTO, *justitia nec non Virtutis amator*
Et cultor, veris ex equi fontibus (equi
Nunc cruciat mundi quasvis absentia partes)
Præsenti monstras animo, thesibusq; revelas,
Quid noceat, vel quid nobis ABSENTIA proficit.
Profit amor Juris: labor hic tibi proficit, & adsit
Sedulitas; aderit sic laus & gloria. Præsens
Si fuerit pietas, presentem semper habebis
Christum: nec fortis te vel presentia tollet,
Ut perdat, vel sapè nocens absentia ledet.

Henricus Rahne, J. D. & Prof.

Absens ac præsens sic voluis dogmata juris
 Absens ut præsens semper ubiq; sies.

Praclaro Dn. Authori Juris cultori
 studiofissimo

scr.
 PRÆSES.

AD

Ad Pra-Eximium, & Doctissimum
DN. RESPONDENTEM, J. U. Candidatum;
Amicum suum sincerum.

Quid juvat immensi spectasse volumina Juris,
Quid jubeat sanctorum, quid vetet alma Themis;
Juris honorificum Consulti stridere nomen,
Ac inter doctos obtinuisse locum:
Autolyçi furis, si praedonisq; rapacis
Pejor, nec Titulo consona vita suo.
Si tetras diras Juris Legumq; Sacerdos,
(Ad quas obstupeat terra polusq; patens)
Ipsus in insontem ruet, si sanguine nexa
Vincula dirumpat, Justitiamq; nigret.
Hoc caenum dignum pellatur protinus Urbe,
Noxia ne tabes ista Verenda bonis.
Id decet, has sordes procul hinc & semper abesse;
Ne mala lingua probos conspuat, ac spoliet.
Dedecus hoc doctum. Non hac tibi mente sedere
Delicium Patria nobile GASTO tua
Jam tua publicitus testatur pagina docta,
Vitaq; qualem fas, & sacra Jura volunt.
Ex quo Te novi, novi Te tempore multo,
Delicium Musis, delictumq; mihi.
Non tu particulam praesenti sistis arenam,
Sed Juris ratum quod bene doctus opus.
Vita tibi Sancta micat informata Themista,
Nec Te delectat quod vetat illa nefas.
Profuit hoc solide tractasse volumina Legum,
Nec Divam facili transiluisse pede.
Ut decet eximium Legum Jurisq; peritum,
Is si Justitiam, quam profiteetur, habet.

TU GA.

Tu GASTO, Juris, Tu Justitiæq; peritus,
Nam tua doctrina consona facta tue.
Pergito sic, Patriæ (juro, tibi nullus adolor,)
Juris lumen eris, Justitiæq; decus.
Si quis sincero sibi jure poposcit honores,
Tu pete, cur cessas? omnia vota ferēs.
Plurima quæ quondam produxit Lumina Juris
Te quoq; nunc sistit, REDKERIANA SCHOLA.

Andreas Dmsel/L.

Scribimus & totos describimus ordine libros,
Et Crambe toties cocta recocta necat.
Acta agimus choram miseri pulsamus eandem,
Et de re dicta dicere, id artis opus.
Excutimus Baldos, rapimus tua velleræ, Jason,
Et turpem petimus nomina vana stipem
Parturiunt charta, nascetur terribilis lis,
Lis omni semper quæ repetenda die.
Hannibal ad Cathedras! vab quanta pericula, Cives
Et remanet post tot prælia grande Nihil.
At Tu, GASTOVI meliores surgis in ausus
Magnaq; das genii nunc documenta tui
Nil Te trita juvant, anima dent illa minores,
Tu nobis juris nobile thema paras.
Colligo sic: Tua, cui ABSENTIA non placet, ille
ABSENS à sanà nunc ratione mihi est.

Amico optimo scrib.

M. Daniel Georgius Morhofius,
Poet. Prof. Design.

Ut flore

UT flores delibat apis per roscida prata,
Et dulces favos per nemus omne legit,
Floribus insultans variis; multiq; laboris
Inventi tandem premia mellis habet.
Sic Legum carpis viridantia pascua solers,
Ac ex diffuso germina jure legis,
Gnaviter ABSENTUM nobis dum jura recenses,
Quidq; igitur jubeant, quid fieriq; vetent:
Æquum flagranti studio justumq; recondis
Cellis ingenii; premia larga feres.

Gratulationis juxtaque affectus
testandi causa

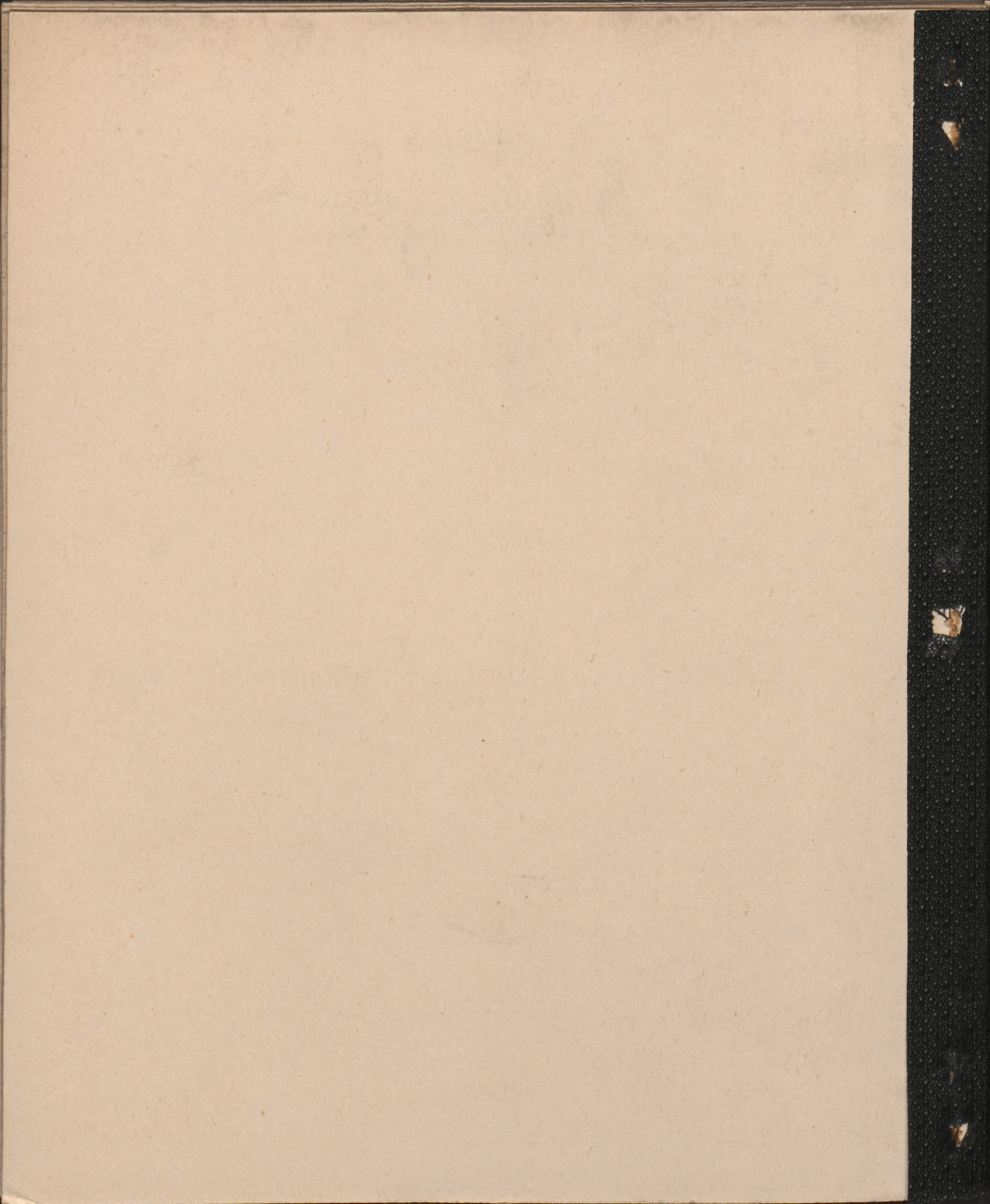
Johan. Christian. Beselini
J. U. Doctorand.

Quod Paulus, Cajus Nerva & Callistratus olim
Scripserunt, GASTO, noctesq; diesq; fidelis
Tractas, sic hostes animi post multa laborum
Millia vicisti, jacet ignorantia just.
Quid sent, ÆTATES modo, quidq; ABSENTIA possis
Quid sit quid nequeat REDKERO Praside, nostri
Lumine Parnassi queris docteq; revelas.
Macte igitur virtute tuâ, Doctissime GASTO,
Effigies juvenum, pulchra virtutis imago
Undiq; Musarum non ingratiſſimus hospes,
Constabit quondam per te Respublica salva
Nam studiis stat fixus bonus stat gloria firma
Æternumq; struunt ventura in secula nomen.

Amico suo ex asse Gratulab.
adjecit

Johan-Fridericus Gwale
Jurium Cultor.

*In GASTO, Juris, Tu Justitiæq; peritus,
Nam tua doctrina consona facta tua.
Pergito sic, Patriæ (juro, tibi nullus adules
Juris lumen eris, Justitiæq; decus.
Si quis sincero sibi jure poposcit honores,
Tu pete, cur cessas? omnia vota feres
Plurima quæ quondam produxit Lumina Ju
Te quoq; nunc sistit, REDKERIANA S*

Andre

Scribimus & totos describimus ordine li
Et Crambe toties cocta recocta necat
Acta agimus chordam miseri pulsamus ea
Et de re dicta dicere, id artis opus.
Excutimus Baldos, rapimus tua velleræ, J
Et turpem petimus nomina vana stip
Parturiunt chartæ, nascetur terribilis li
Lis omni semper quæ repetenda die
Hannibal ad Cathedras! vah quanta per
Et remanet post tot prælia grande Ni
At Tu, GASTOVI meliores surgis in ausus
Magnæq; das genii nunc documenta
Nil Te trita judant, anima dent illa minor
Tu nobis juris nobile thema paras.
Colligo sic: Tua, cui ABSENTIA non placet
ABSENS à sanâ nuncratione mihi e

Amico

M. Daniel Georgiu
Poet. P

Image Engineering - Scan Reference Chart TE263 - Serial No.

Patch Reference numbers on UTT

180
170
160
150
140
130
120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
C1 B1 A1 C2 B2 A2
C8 B8 A8 C9 B9
10 09 03 02 01 C7 B7 A7 C8 B8 A8 C9 B9

the scale towards document

W/L

ofius,
n.

ut flores